

ชื่อเรื่อง โรคประสาทไขสันหลังอักเสบ

<https://www.praram9.com/transverse-myelitis/>

โรคประสาทไขสันหลังอักเสบ (Transverse Myelitis) เป็นโรคทางระบบประสาทที่มีความอันตรายและรุนแรง เกิดจากการอักเสบของไขสันหลังซึ่งเป็นส่วนสำคัญในการควบคุมการเคลื่อนไหวร่างกาย การรับรู้ความรู้สึก และควบคุมระบบขับถ่าย หากไม่ได้รับการรักษาที่เหมาะสมอาจนำไปสู่ภาวะทุพพลภาพอย่างถาวร และอาจมีอันตรายถึงแก่ชีวิตได้ อาการของโรค โรคประสาทไขสันหลังอักเสบสามารถแสดงอาการได้ตั้งแต่เล็กน้อยจนถึงรุนแรง ซึ่งในบางครั้งการดำเนินโรคอาจรุนแรงและแย่งได้อย่างรวดเร็วขึ้นอยู่กับหลายปัจจัย โดยอาการที่พบได้บ่อย ได้แก่ อาการปวดเฉียบพลัน ผู้ป่วยมักมีอาการปวดหลังหรือปวดร้าวตามแนวประสาทแขนขา ซึ่งเป็นอาการแรกเริ่มของโรคได้ จึงทำให้เข้าใจผิดว่าเป็นอาการปวดเมื่อยกล้ามเนื้อทั่วไป ความผิดปกติของประสาทรับรู้ความรู้สึก มักมีอาการชาหรือสูญเสียความรู้สึกบริเวณแขน ขา หรือลำตัว บางครั้งอาจมีรู้สึกเจ็บแปลบเหมือนไฟฟ้าชอร์ต หรือปวดแสบปวดร้อนร่วมด้วย ความผิดปกติทางการเคลื่อนไหว ผู้ป่วยอาจมีกล้ามเนื้ออ่อนแรงบริเวณแขน ขา หรือเกิดอัมพาตบางส่วน ส่งผลให้ทรงตัวลำบากหรือเดินไม่ได้ บางครั้งอาจส่งผลทำให้กล้ามเนื้อหายใจเป็นอัมพาตทำให้มีการหายใจลำบากหรือเกิดภาวะการหายใจล้มเหลวได้ ระบบขับถ่ายผิดปกติ ผู้ป่วยมักมีภาวะกลั้นปัสสาวะหรืออุจจาระไม่ได้ ปัสสาวะลำบาก หรือปัสสาวะไม่ออก นอกจากนี้อาจพบการอักเสบของเส้นประสาทตาหรือสมองร่วมด้วย ส่งผลให้ผู้ป่วยมีความผิดปกติของสายตาและการมองเห็นได้ สาเหตุและปัจจัยเสี่ยงของโรค ประสาทไขสันหลังอักเสบ สามารถเกิดจากหลายสาเหตุ โดยมีสาเหตุสำคัญได้แก่ การติดเชื้อ ได้แก่ ไวรัสเริม (Herpes), ไวรัสไข้หวัดใหญ่ หรือแม้กระทั่ง COVID-19 หรือ แบคทีเรียบางชนิด เช่น วัณโรค และ ซิฟิลิส โรคภูมิคุ้มกันผิดปกติ: เช่น โรคปลอกประสาทเสื่อมแข็ง (Multiple Sclerosis) หรือโรค NMO (Neuromyelitis Optica) ภาวะแทรกซ้อนจากการฉีดวัคซีนบางชนิด ซึ่งพบได้น้อยมาก การบาดเจ็บที่ไขสันหลัง เช่น การบาดเจ็บจากอุบัติเหตุ เป็นต้น นอกจากสาเหตุข้างต้นแล้ว ยังมีภาวะผิดปกติของประสาทไขสันหลังอื่น ๆ อีกหลายโรคที่อาจแสดงอาการคล้ายกับโรคไขสันหลังอักเสบได้ ยกตัวอย่างเช่น ภาวะไขสันหลังถูกกดทับจากกระดูกเสื่อมหรือเนื้องอก (compressive myelopathy) ภาวะโพรงน้ำในไขสันหลัง (syringohydromyelia) ภาวะหลอดเลือดดำผิดปกติในโพรงไขสันหลัง (spinal dural arteriovenous fistula) หรือแม้กระทั่งโรคเส้นประสาทอักเสบเฉียบพลัน (Guillain-Barre syndrome) ซึ่งมีความแตกต่างในแง่ของการรักษาอย่างสิ้นเชิง ทั้งนี้ผู้ป่วยบางรายอาจมีปัจจัยที่เพิ่มความเสี่ยงของการเกิดภาวะไขสันหลังอักเสบได้เช่นกัน ได้แก่ ผู้ป่วยที่มีโรคภูมิคุ้มกันทำลายตัวเอง (Autoimmune disease) หรือ มีประวัติการติดเชื้อไวรัสหรือแบคทีเรียที่รุนแรง เป็นต้น การวินิจฉัยโรค การวินิจฉัยโรคประสาทไขสันหลังอักเสบต้องอาศัยการตรวจร่างกายโดยประสาทแพทย์อย่างละเอียด ร่วมกับการใช้เครื่องมือช่วยตรวจวินิจฉัยได้แก่ การตรวจ MRI เพื่อตรวจหาการอักเสบหรือความผิดปกติของไขสันหลัง การเจาะน้ำไขสันหลัง: เพื่อวิเคราะห์การอักเสบ

และตรวจหาการติดเชื้อในน้ำไขสันหลัง การตรวจเลือด: เพื่อตรวจหาโรคภูมิคุ้มกันผิดปกติและประเมินความรุนแรงของการอักเสบ การรักษาโรคประสาทไขสันหลังอักเสบ การรักษาขึ้นอยู่กับสาเหตุและความรุนแรง โดยแบ่งได้ดังนี้:

1. การรักษาในระยะเฉียบพลัน การให้ยาสเตียรอยด์ เพื่อลดการอักเสบของไขสันหลัง การกรองน้ำเหลือง(Plasmapheresis) หรือ ให้ยาปรับภูมิคุ้มกัน IVIG ซึ่งจะใช้ในกรณีที่การรักษาด้วยยาสเตียรอยด์ไม่ได้ผล และมีอาการรุนแรง ยาต้านไวรัสหรือยาปฏิชีวนะ สำหรับในรายที่มีการติดเชื้อที่จำเพาะ
2. การรักษาในระยะฟื้นฟู ในระยะนี้ผู้ป่วยมักมีอาการหรือความพิการหลงเหลือจึงจำเป็นต้องได้รับการกายภาพบำบัดเพื่อฟื้นฟูสมรรถภาพของผู้ป่วยเพื่อให้กลับมาใช้ชีวิตประจำวันใกล้เคียงปกติมากที่สุด โดยจำเป็นต้องได้รับการดูแลดังนี้ การกายภาพบำบัด: ช่วยฟื้นฟูกล้ามเนื้อและความสามารถในการเคลื่อนไหวร่างกาย การทำกิจกรรมบำบัด: เพื่อปรับตัวให้กลับมาทำกิจวัตรประจำวันได้ใกล้เคียงปกติ การดูแลอาการร่วมอื่น ๆ เช่น การให้ยาแก้ปวดเพื่อลดความเจ็บปวดจากอาการประสาทอักเสบ การดูแลระบบขับถ่าย เช่น การใช้สายสวนปัสสาวะ ในกรณีที่ไม่สามารถควบคุมการขับถ่ายได้เอง ในผู้ป่วยบางรายอาจต้องใช้ยากดภูมิคุ้มกันต่อเนื่องเพื่อป้องกันการกลับเป็นซ้ำของโรคในอนาคต การป้องกัน โรคไขสันหลังอักเสบแม้จะป้องกันได้ยากในบางกรณี แต่การดูแลสุขภาพโดยรวมสามารถช่วยลดความเสี่ยงได้ เช่น การรักษาสุขอนามัย เพื่อลดความเสี่ยงของการติดเชื้อ การฉีดวัคซีนตามช่วงวัย ตามคำแนะนำของแพทย์ รักษาโรคประจำตัวอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะโรคที่เกี่ยวข้องกับระบบภูมิคุ้มกัน จะเห็นได้ว่าโรคประสาทไขสันหลังอักเสบเป็นภาวะที่มีอันตรายและมีความรุนแรงเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะถ้าหากได้รับการวินิจฉัยและรักษาที่ล่าช้า อาจส่งผลให้มีความพิการและทุพพลภาพตลอดชีวิต หรือแม้กระทั่งอาจรุนแรงถึงแก่ชีวิตได้ ดังนั้นการหมั่นสังเกตตนเองเป็นประจำนั้นมีความสำคัญมาก และหากมีความผิดปกติของร่างกายที่อาจเป็นอาการเตือนเริ่มต้นของภาวะดังกล่าว เช่น มีอาการปวดร้าว อาการชา หรือ อาการอ่อนแรง แนะนำให้รีบปรึกษาแพทย์ผู้เชี่ยวชาญเพื่อทำการตรวจวินิจฉัยและให้การรักษาที่เหมาะสมต่อไป

เอกสารอ้างอิง

<https://www.praram9.com/transverse-myelitis/>

คำถามที่ 1 แบบเลือกตอบ (อย่างน้อย 1 คำถาม)

โรคประสาทไขสันหลังอักเสบ (Transverse Myelitis) เกิดจากอะไร?

1. การติดเชื้อไวรัสหรือแบคทีเรียที่มีผลต่อไขสันหลัง
2. การบาดเจ็บที่สมอง
3. การขาดวิตามินบี12
4. การเสื่อมของปลอกประสาทในสมอง

คำตอบที่ : 1. การติดเชื้อไวรัสหรือแบคทีเรียที่มีผลต่อไขสันหลัง

กระบวนการอ่าน: การบูรณาการและตีความ

สถานการณ์: บริบทการอ่านเพื่อการศึกษา

แหล่งที่มา: เนื้อเรื่องเดียว

รูปแบบของเนื้อเรื่อง: แบบต่อเนื่อง

ประเภทของเนื้อเรื่อง: **บอกเล่าอธิบายเหตุผล**
ลักษณะข้อสอบ: **แบบเลือกตอบ**
ความสอดคล้องตัวชี้วัด: **ท 1.1, ม. 1/2: จับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่าน**

คำถามที่ 2 แบบเลือกตอบเชิงซ้อน (อย่างน้อย 1 คำถาม)

จากบทความ เรื่อง **โรคประสาทไขสันหลังอักเสบ** ข้อความเหล่านี้เป็นข้อเท็จจริง หรือความคิดเห็น จงเลือกข้อเท็จจริง หรือ ความคิดเห็น ในแต่ละข้อความ

ข้อความนี้เป็นข้อเท็จจริงหรือความคิดเห็น	ข้อเท็จจริง	ความคิดเห็น
1.โรคประสาทไขสันหลังอักเสบเป็นโรคที่สามารถพัฒนาอย่างรวดเร็วและรุนแรง หากไม่ได้รับการรักษาอย่างทันท่วงที มันสามารถทำให้ผู้ป่วยกลายเป็นผู้พิการหรือเกิดภาวะการหายใจล้มเหลวได้ เนื่องจากไขสันหลังเป็นส่วนสำคัญในการควบคุมการเคลื่อนไหวร่างกาย การรับรู้ความรู้สึก และการควบคุมระบบขับถ่าย		
2. อาการที่กล่าวถึงคืออาการที่พบได้บ่อยในผู้ป่วยโรคประสาทไขสันหลังอักเสบ ซึ่งรวมถึงอาการปวดและความผิดปกติของการเคลื่อนไหวและรับรู้ความรู้สึก รวมถึงการอักเสบที่อาจเกิดขึ้นในเส้นประสาทตาหรือสมอง		
3.สาเหตุหลักของโรคประสาทไขสันหลังอักเสบคือการติดเชื้อไวรัสหรือแบคทีเรีย และโรคภูมิคุ้มกันผิดปกติ แต่ก็มีภาวะแทรกซ้อนจากการฉีดวัคซีนบางชนิด ซึ่งสามารถเป็นสาเหตุของโรคได้		
4.ผู้ป่วยที่มีโรคภูมิคุ้มกันทำลายตัวเอง (Autoimmune disease) หรือมีประวัติการติดเชื้อไวรัสหรือแบคทีเรียที่รุนแรงจะมีความเสี่ยงสูงในการเกิดโรคประสาทไขสันหลังอักเสบ		

เฉลย/แนวคำตอบ คำตอบที่ : **ข้อคิดเห็น/ข้อคิดเห็น/ข้อเท็จจริง/ข้อเท็จจริง**
กระบวนการอ่าน: **การบูรณาการและตีความ**
สถานการณ์: **บริบทการอ่านเพื่อการศึกษา**
แหล่งที่มา: **เนื้อเรื่องเดียว**
รูปแบบของเนื้อเรื่อง: **แบบต่อเนื่อง**
ประเภทของเนื้อเรื่อง: **บอกเล่าอธิบายเหตุผล**
ลักษณะข้อสอบ: **แบบเลือกตอบเชิงซ้อน**
ความสอดคล้องตัวชี้วัด: **ท 1.1, ม. 1/2: จับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่าน**

คำถามที่ 3 แบบเติมคำตอบแบบปิด (อย่างน้อย 1 คำถาม)

คำถาม อ่านข้อความด้านล่างและใส่ตัวเลขตามลำดับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในเรื่อง Pm2.5

ข้อความ	ลำดับเหตุการณ์
1.ผู้ป่วยอาจมีอาการผิดปกติทางประสาทรับรู้ เช่น ชาหรือสูญเสียความรู้สึกบริเวณแขน ขา หรือลำตัว และมีอาการผิดปกติทางระบบขับถ่าย เช่น กลั้นปัสสาวะหรืออุจจาระไม่ได้	
2.การรักษาในระยะนี้จะเริ่มจากการใช้ *ยาสเตียรอยด์* เพื่อลดการอักเสบของไขสันหลัง หากไม่ได้ผล อาจใช้ *การกรองน้ำเหลือง* (Plasmapheresis) หรือ *ยาปรับภูมิคุ้มกัน* (IVIG) รวมถึงการใช้ *ยาต้านไวรัส* หรือ *ยาปฏิชีวนะ* ในกรณีที่เกิดจากการติดเชื้อ	
3.ผู้ป่วยมักเริ่มมีอาการปวดเฉียบพลัน เช่น ปวดหลังหรือปวดร้าวตามแนวประสาทแขนขา ซึ่งอาจเข้าใจผิดว่าเป็นอาการปวดเมื่อยกล้ามเนื้อทั่วไป และอาจตามมาด้วยอาการผิดปกติทางการเคลื่อนไหว เช่น กล้ามเนื้ออ่อนแรง หรืออัมพาตบางส่วน	
4.การป้องกันโรคประสาทไขสันหลังอักเสบสามารถทำได้โดยการ: - รักษาสุขอนามัยเพื่อลดความเสี่ยงการติดเชื้อ - การฉีดวัคซีนตามคำแนะนำของแพทย์ - การรักษาโรคประจำตัวที่เกี่ยวข้องกับระบบภูมิคุ้มกันอย่างต่อเนื่อง	
5.ผู้ป่วยจะต้องได้รับการ *กายภาพบำบัด* เพื่อฟื้นฟูกล้ามเนื้อและการเคลื่อนไหว และ *การทำกิจกรรมบำบัด* เพื่อช่วยปรับตัวให้กลับมาทำกิจวัตรประจำวันได้ใกล้เคียงปกติ นอกจากนี้อาจต้องใช้ *ยากดภูมิคุ้มกัน* ต่อเนื่องเพื่อป้องกันการกลับเป็นซ้ำในอนาคต	
6.โรคประสาทไขสันหลังอักเสบเกิดจากการอักเสบของไขสันหลัง ซึ่งเป็นส่วนสำคัญในการควบคุมการเคลื่อนไหวร่างกาย การรับรู้ความรู้สึก และการควบคุมระบบขับถ่าย หากไม่ได้รับการรักษาที่เหมาะสมอาจทำให้เกิดภาวะทุพพลภาพอย่างถาวร หรืออาจอันตรายถึงแก่ชีวิตได้	
7.การตรวจวินิจฉัยโรคจะใช้เครื่องมือช่วยดังนี้: - การตรวจ MRI เพื่อตรวจหาการอักเสบหรือความผิดปกติของไขสันหลัง - การเจาะน้ำไขสันหลังเพื่อตรวจหาการติดเชื้อ - การตรวจเลือดเพื่อประเมินความรุนแรงของการอักเสบและโรคภูมิคุ้มกันผิดปกติ	

เฉลย/แนวคำตอบ คำตอบที่ : 6-3-1-7-2-5-4

กระบวนการอ่าน: การบูรณาการและตีความ

สถานการณ์: บริบทการอ่านเพื่อการศึกษา

แหล่งที่มา: เนื้อเรื่องเดียว

รูปแบบของเนื้อเรื่อง: แบบต่อเนื่อง

ประเภทของเนื้อเรื่อง: **บอกเล่าอธิบายเหตุผล**

ลักษณะข้อสอบ: **เติมคำตอบ**

ความสอดคล้องตัวชี้วัด: **ท 1.1, ม. 1/2: จับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่าน**

คำถามที่ 4 แบบเติมคำตอบแบบเปิด (อย่างน้อย 1 คำถาม)

คำถาม โรคประสาทไขสันหลังอักเสบ (Transverse Myelitis) เกิดจากการอักเสบของไขสันหลัง
ซึ่งสามารถทำให้ผู้ป่วยประสบกับอาการใดบ้าง?

คำตอบ.....

เฉลย/แนวคำตอบ คำตอบที่ : อาการที่พบได้บ่อยของโรคประสาทไขสันหลังอักเสบ ได้แก่:

1. ***อาการปวดเฉียบพลัน*** - ผู้ป่วยมักมีอาการปวดหลังหรือปวดร้าวตามแนวประสาทแขนขา ซึ่งเป็นอาการแรกเริ่มของโรคที่อาจทำให้เข้าใจผิดว่าเป็นอาการปวดเมื่อยกล้ามเนื้อทั่วไป
2. ***ความผิดปกติของประสาทรับความรู้สึก*** - ผู้ป่วยอาจมีอาการชาหรือสูญเสียความรู้สึกบริเวณแขนขา หรือลำตัว บางครั้งอาจรู้สึกเจ็บแปลบเหมือนไฟฟ้าชอร์ต หรือปวดแสบปวดร้อนร่วมด้วย
3. ***ความผิดปกติทางการเคลื่อนไหว*** - ผู้ป่วยอาจมีกล้ามเนื้ออ่อนแรงบริเวณแขนขา หรือเกิดอัมพาตบางส่วน ส่งผลให้ทรงตัวลำบากหรือเดินไม่ได้ บางครั้งอาจทำให้กล้ามเนื้อการหายใจเป็นอัมพาตและทำให้หายใจลำบากหรือเกิดภาวะการหายใจล้มเหลว
4. ***ระบบขับถ่ายผิดปกติ*** - ผู้ป่วยมักมีภาวะกลั้นปัสสาวะหรืออุจจาระไม่ได้ ปัสสาวะลำบาก หรือปัสสาวะไม่ออก

อาการเหล่านี้เกิดจากการที่ไขสันหลังถูกอักเสบและทำให้การทำงานของระบบประสาทที่ควบคุมการเคลื่อนไหวและการรับรู้ความรู้สึกผิดปกติ

กระบวนการอ่าน: **การบูรณาการและตีความ**

สถานการณ์: **บริบทการอ่านเพื่อการศึกษา**

แหล่งที่มา: **เนื้อเรื่องเดียว**

รูปแบบของเนื้อเรื่อง: **แบบต่อเนื่อง**

ประเภทของเนื้อเรื่อง: **บอกเล่าอธิบายเหตุผล**

ลักษณะข้อสอบ: **เติมคำตอบตอบเชิงซ้อน**

ความสอดคล้องตัวชี้วัด: **ท 1.1, ม. 1/2: จับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่าน**

คำถามที่ 5 แบบเติมคำตอบแบบอิสระ (อย่างน้อย 1 คำถาม)

คำถาม โรคประสาทไขสันหลังอักเสบ (Transverse Myelitis) คืออะไร และมีความอันตรายอย่างไร?

คำตอบ.....

เฉลย/แนวคำตอบ คำตอบที่ : โรคประสาทไขสันหลังอักเสบ (Transverse Myelitis) คือ ภาวะที่เกิดการอักเสบของไขสันหลัง ซึ่งเป็นส่วนสำคัญในระบบประสาทกลางที่ควบคุมการเคลื่อนไหวของร่างกาย การรับรู้ความรู้สึก และการควบคุมระบบขับถ่าย เมื่อเกิดการอักเสบนี้ จะทำให้การทำงานของไขสันหลังผิดปกติ ส่งผลให้เกิดอาการต่างๆ เช่น การอ่อนแรง, การสูญเสียความรู้สึก, หรือแม้แต่การอัมพาตในบางส่วนของร่างกาย หากไม่ได้รับการรักษาที่เหมาะสมอย่างทันท่วงที อาจนำไปสู่ภาวะทุพพลภาพถาวรหรืออันตรายถึงชีวิตได้ โรคนี้มีความรุนแรงและต้องการการดูแลรักษาอย่างเร่งด่วนเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดผลกระทบที่ยากจะฟื้นฟู

กระบวนการอ่าน: การบูรณาการและตีความ

สถานการณ์: บริบทการอ่านเพื่อการศึกษา

แหล่งที่มา: เนื้อเรื่องเดียว

รูปแบบของเนื้อเรื่อง: แบบต่อเนื่อง

ประเภทของเนื้อเรื่อง: บอกเล่าอธิบายเหตุผล

ลักษณะข้อสอบ: เติมคำตอบ

ความสอดคล้องตัวชี้วัด: ท 1.1, ม. 1/2: จับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่าน